

Polski Instytut
Praw Człowieka
i Biznesu

Warszawa, 7 stycznia 2021 r.

Beata Faracik
Prezeska Zarządu, Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu
Koordynatorka, Koalicja CSR Watch Polska
E: beata.faracik@pihrb.org
Sygn.: PIHRB/2021/2

Szanowny Pan
Grzegorz Puda
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Dot.: *Drugi Krajowy Plan Działania na rzecz wdrażania Wytycznych ONZ ds. biznesu i praw człowieka na lata 2021-2024 - Rekomendacje działań*

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z rozpoczęciem prac nad Drugim Krajowym Planem Działania na rzecz wdrażania Wytycznych ONZ ds. Biznesu i Praw Człowieka („**drugi KDP**”), działając w imieniu Polskiego Instytutu Praw Człowieka i Biznesu („**Instytut**”) – niezależnego centrum eksperckiego, którego misją jest krzewienie zasad poszanowania praw człowieka w kontekście biznesu oraz Koalicji CSR Watch Polska, zwracam się do Pana, jako do organu nadzorującego i kontrolującego działalność administracji rządowej: rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne, z prośbą o zapoznanie się z opracowanymi przez Instytut rekomendacjami i zgłoszenie przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi rekomendowanych w niniejszym piśmie działań do uwzględnienia w drugim KPD.

Rekomendacje działań¹

Polski sektor rolnictwa, rozwoju wsi, rynków rolnych wciąż zmagają się z brakiem stosownych gwarancji chroniących prawa pracownicze m.in. pracowników sezonowych, w tym z krajów spoza UE oraz brakiem zgodnych z międzynarodowymi standardami rozwiązań rosnącego zapotrzebowania i udział w rynku pracy pracowników z krajów spoza UE. Aby eliminować te negatywne zjawiska, zgodnie z rekomendacjami zawartymi w ww. publikacji, Instytut rekomenduje zgłoszenie do drugiego KPD a następnie realizację, następujących działań:

- wprowadzenie do ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz niektórych innych ustaw zmian eliminujących nierówną sytuację pomocników sezonowych wynikających z wprowadzonej ustawą umowy o pracę przy zbiorach,

¹ Rekomendacje powstały w oparciu o analizę PIHRB Report Series 1/2020 pt. „Podstawowa analiza obecnej sytuacji w Polsce dotyczącej dostępu do środków zaradczych w sprawach nadużyć związanych z działalnością przedsiębiorstw” (w rozdział 2.1), <https://pihrb.org/wp-content/uploads/2020/05/PIHRB-Raport_dot.barier_w_A2R-1-2020-final.pdf>.

- wprowadzenie w przedmiotowych przepisach przesłanek określonych w prawie pracy, w tym minimalnej stawki godzinowej dla tego rodzaju umów, wprowadzenie ograniczeń dotyczących dobowego lub tygodniowego wymiaru czasu pracy, w szczególności w stosunku do pomocników rolnika, których łączny czas świadczenia pomocy przy zbiorach nie może przekroczyć 180 dni w roku kalendarzowym, wprowadzenie w ustawie obowiązków rolnika w zakresie bhp,
- zmianę ww. zakresu przepisów w sposób zgodny ze standardami międzynarodowymi oraz ratyfikowanymi przez Polskę umowami międzynarodowymi tj. Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych, a w konsekwencji zlikwidowanie obecnej sytuacji prawnej,
- podjęcie dialogu z interesariuszami w celu zaadresowania rosnącego zapotrzebowania i udział w rynku pracy pracowników z krajów spoza UE, zmierzających do wypracowania długoterminowych rozwiązań pozwalających na lepsze długotrwałe traktowanie pracowników sezonowych.

Wyrażamy głębokie przekonanie, że uwzględnienie w drugim KDP zgłoszonych przez nas rekomendacji i zaakceptowanych przez Radę Ministrów opartych na nich działań, umożliwi intensyfikację działań mających na celu efektywną ochronę praw człowieka w powiązaniu z rozwojem sektorabędącego we właściwości Ministerstwa.

Jednocześnie, w przypadku uwzględnienia przez Ministerstwo powyższych rekomendacji i uwzględnienia ich w Drugim KPD, chciałabym zapewnić o gotowości Polskiego Instytutu Praw Człowieka i Biznesu, do wsparcia procesu ich implementacji poprzez zapewnienie wsparcia eksperckiego czy też zaangażowania w utworzenie ciała konsultacyjno-eksperckiego.

Nasze doświadczenia związane z koordynacją m.in. Grupy Roboczej ds. Osób Świadczących Pracę wspierającą Zespół ds. Zrównoważonego Rozwoju i CSR przy Ministrze Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, których efektem są zarówno rekomendacje dot. zmian w prawie jak i konkretne publikacje zawierające zbiór narzędzi wspierających przedsiębiorców w zapobieganiu pracy przymusowej także w ich łańcuchu dostaw, są pozytywnym przykładem jak wiele można osiągnąć dzięki stworzeniu odpowiedniej platformy do dialogu pomiędzy różnymi interesariuszami w tym przedstawicielami biznesu, administracją, związkami zawodowymi i organizacjami pozarządowymi, także w obszarach objętych Krajowym Planem Działania.

Pozostaję do Pana dyspozycji w razie jakichkolwiek pytań lub uwag.

Z wyrazami szacunku,

Beata Faracik

Do wiadomości: p. Zbigniew Rau, Minister Spraw Zagranicznych